

İşte piyasalara nefes aldırarak paket

Erdal Şen
14/03/2009

Başbakan Tayyip Erdoğan, krizde iç piyasaları canlandırması beklenen önlem paketinin ayrıntılarını Eskişehir mitinginde açıkladı.

Toplam maliyeti 5,5 milyar TL'yi bulan 4. kriz paketine göre, 150 metrekaresinin üzerindeki konutlardan alınan yüzde 18'lik KDV, üç ay süreyle yüzde 8'e indiriliyor. Düşük motorlu araçlardan alınan ÖTV de yüzde 37'den yüzde 20'ye çekiliyor. Hazırlanan 8 maddelik ekonomik pakette, beyaz eşyadaki yüzde 18'lik KDV'nin yüzde 8 yapılması planlanıyor. İhracatçının finansman sorununu çözmek için ise Eximbank sermayesi 500 milyon TL artırılıyor. Kriz paketiyle iç talebi canlandırmayı, kredi akışını sağlamayı ve maliyetleri aşağı düşürmeyi amaçladıklarını söyleyen Başbakan Tayyip Erdoğan, konut alacak olanlara, "acele edin" uyarısında bulundu.

Eskişehir'de halka hitap eden Başbakan, 2008 ortalarında ABD'de başlayan küresel krizin tüm dünya ülkelerini etkilemeye başladığını anlattı. "Kimse bu krizin sorumlusu hükümettir diyemez." ifadesini kullanan Erdoğan, hükümet olarak tedbirleri aldıklarını ifade etti. THY'nin uçuşlarında yüzde 30'luk artış olduğunu ve toplu konutları yetiştiremediklerini kaydeden Erdoğan, muhalefete ve medyaya yüklenirken şunları söyledi: "Krizden geçmişte rant devşirenler olduğu gibi oy devşirenler de var. Prim vermediğimiz, menfaat sağlamadığımız için el ele vermişler, AK Parti'yi nasıl yıpratırız diye üzerimize geliyorlar. Milletim bunları bilsin, çok iyi tanısın. Kriz çıktı diye adeta bayram ediyorlar. Türkiye, bu küresel krizi de aşacak; istikrar içinde, kararlılık içinde, güven içinde büyümeye, kalkınmaya devam edecek."

Muhalefetin, 'tedbir almadı' diye hükümeti suçladığını söyleyen Erdoğan, "Krizin sinyallerini aldığımız andan itibaren 30'dan fazla tedbiri uygulamaya koyduk. GAP ve karayolları yatırımları başta olmak üzere kamu yatırımlarını artırdık. İşveren sigorta priminde 5 puanlık indirim yaptık. Merkez Bankamız, faiz puanlarını aşamalı olarak yüzde 10'un üzerinde indirdi. Varlık Barışı Yasası'nı çıkardık. Teşvik uygulamasının süresini uzattık." diye konuştu.

'Vergi indirimleri bir an önce uygulanmaya başlasın'

Başbakan'ın otomotiv, beyaz eşya ve elektronik sektörlerine yönelik ÖTV indirimi açıklamasının ardından hiç vakit kaybedilmeden somut gelişmelerin olması gerektiğini söyleyen Oyak Yatırım Analisti Cemal Demirtaş, "Ayrıntılar netleşmeli. Detaylar önemli. Önümüzdeki dönemde talep açısından rahatlatma olabilir. Otomotivde 1.600 motor hacmine sahip otomobillerin ÖTV'sinin mevcut yüzde 37'lik seviyesinin altına çekilmesi, özellikle yerli üretime fayda sağlayabilir." dedi. Soyak Holding CEO Vekili M.Emre Çamlıbel ise konutta KDV'nin yüzde 18'den yüzde 8'e indirileceğiyle ilgili, "Zaten halihazırda 150 metrekaresinin altındaki konutlar için KDV yüzde 1 olarak uygulanıyor." dedi. Sadece 150 metrekaresinin üzerindeki gayrimenkuller için alınan KDV oranının yüzde 18 olduğunu dile getiren Çamlıbel, uygulamanın lüks konut segmentine bir miktar fayda sağlayabileceğini ancak Türkiye'deki konut stokunun büyük kısmının 150 metrekaresinin altındaki konutlardan oluştuğunu belirtti. Finans Yatırım başekonomisti Banu Kıvıncı Tokalı ise krizden en derin etkilenen sektörler arasında yer alan konut, otomotiv ve dayanıklı tüketimde uygulanacak vergi indirimlerinin, ekonomik resesyonun daha derin boyutlara ulaşmasını engellemesi açısından bir destek unsuru olacağını belirtti.

Hükümetin otomotiv sektörünü rahatlatmak için açıkladığı yeni paket, sektör temsilcileri tarafından yeterli bulunmadı. Hyundai Assan Yönetim Kurulu Başkanı Ali Kibar, geçici vergi indirimi sayesinde satışların üç aylık süre içerisinde sıkışacağını belirtirken ÖTV indiriminin yapıldığı üç aylık sürenin ardından hurda teşviki desteği sağlanması gerektiğini söyledi. Tofaş CEO'su Ali Pandır, aksiyon planının bir an önce hatta pazartesi günü açıklanmasında fayda olduğunu belirterek, "Aksi takdirde beklenti, pazarı tamamen durgunluğa itecek." dedi. Otomotiv Distribütörleri Derneği Başkanı İbrahim Aybar da yapılacak ÖTV indiriminin sektöre moral verecek oranlarda ve stokları eritecek boyutta olması gerektiğini dile getirdi.

Ekonomiyi canlandıracak pakette yer alan önlemler

Eximbank'ın sermayesi, 2008 yılında yapılan 500 milyon liralık artırıma ek olarak 500 milyon daha artırılıyor.

İç talepteki durgunluğu artırmaya yönelik olarak Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu, 5 puan düşürülecek; yani yüzde 33 azaltılacak.

KOBİ'lerin düşük faizli kredi kullanmasını sağlamak amacıyla bütçeden KOSGEB için öngörülen ödeneğe 75 milyon TL ilave yapılıyor. Böylece ödenek 275 milyon TL'ye çıkarılıyor.

Beyaz eşyada uygulanan ÖTV'de de 3 ay süreyle indirimle gidiliyor.

Tarım Destekleme Fiyat İstikrar Fonu'na bütçeden ayrılan paya 75 milyon TL kaynak aktararak 575 milyon TL'ye çıkarılıyor.

Konut sektöründe yüzde 18 olan KDV, 3 ay süreyle yüzde 8'e indiriliyor.

Otomotiv sektörünün iç talebini canlandırarak stokları eritmek için 3 ay süreyle ÖTV indirimine gidilecek.

Bu yıl sanayide uygulanan elektrikte indirimli gece tarifi hafta sonları ve diğer resmi tatil günlerini de kapsayacak şekilde yaygınlaştırılıyor.